

Af denne Grund anmodede Forsamlingen i sin Beslutning af 6. September det 1. Udvalg om nærmere at bestemme Udtrykkene i Artikel 36, Stykke 2, for at lette dens Antagelse.

En omhyggelig Overvejelse af Artiklen har vist, at den er tilstrækkelig elastisk til at tillade alle Arter af Forbehold. Da det staar Staterne frit for at antage Domstolens tvungne Domsmyndighed med Hensyn til visse Klasser af de omtalte Stridigheder og ikke at antage den med Hensyn til Resten, staar det dem ogsaa frit for kun at antage den med Hensyn til en Del af en af disse Klasser; hvis Paatagelsen af den videregaaende Forpligtelse er valgfri, maa det ogsaa staa Parterne frit for kun at paatage sig en mindre vidtgaende Forpligtelse. Ved at paatage sig den omtalte Forpligtelse, staar det dem derfor frit for at erklære, at dette ikke skal gælde for de Tilfælde, hvor de anser det for ugørligt.

Man kan tænke sig mulige og derfor lovlige Forbehold, enten i Forbindelse med en vis Klasse Stridigheder, eller i Almindelighed med Hensyn til det nøjagtige Stadium, paa hvilket Striden kan forelægges Domstolen. Medens vi her ikke kan opregne alle tænkelige Forbehold, kan det være af Værdi blot som Eksempel at omtale dem, hvortil der blev henvist under Forhandlingerne.

Fra den Art Stridigheder, der angaar »Fortolkning af en Traktat«, kan der f. Eks. udelukkes Stridigheder angaaende Fortolkningen af visse særlige Klasser af Traktater, som f. Eks. politiske Traktater, Fredstraktater o. s. v.

Fra den Art Stridigheder, der vedrører »ethvert Spørgsmaal, som angaar mellemfolkelig Ret«, kan der f. Eks. udelukkes Stridigheder med Hensyn til Anvendelsen af en politisk Traktat, en Fredstraktat o. s. v. eller angaaende et hvilket som helst særligt Spørgsmaal eller Stridigheder, som maatte hidrøre fra Udbrudet af Fjendtligheder, paa-begyndt af en af de undertegnende Stater med Samtykke af Folkeforbundets Raad eller Forsamling.

Der kan endvidere tænkes mange forskellige Forbehold angaaende det nøjagtige Stadium, paa hvilket en Strid kan forelægges Domstolen. Det videst rækkende af disse vilde være at gøre Henvisningen til Domstolen i enhver Strid, angaaende hvilken dens tvungne Domsmyndighed er anerkendt, afhængig af Tilvejebringelsen af en Overenskomst om Forelæggelse af Sagen, der, for saa vidt Overenskomst ikke opnaas mellem Parterne, skulde udarbejdes af Domstolen selv, idet man saaledes fulgte Analogien fra Bestemmelserne i Haagerkonventionen af 1907 om den faste Voldgiftsret.

Det kan ogsaa paapeges, at Anerkendelsen af Domstolens tvungne Domsmyndighed ikke forhindrer de stridende Parter i at enes om at gribe til en indledende Forligsforhandling for Folkeforbundsraadet eller et hvilket som helst andet af dem valgt Organ, eller at forelægge deres Stridigheder for en Voldgiftsret, hellere end at gaa til Domstolen.

En Stat kunde ogsaa, idet den anerkendte Domstolens tvungne Domsmyndighed, forbeholde sig Ret til at forelægge Stridigheder for Folkeforbundsraadet til Forligsbehandling i Overensstemmelse med Pagtens Artikel 15, Stykke 1—3, med den Bestemmelse, at ingen af Parterne under Forhandlingerne for Raadet maatte tage Skridt imod den anden Part ved Domstolen.

Det vil heraf ses, at der er et meget vidt Felt for Forbehold, der kan fremsættes i Forbindelse med den i Artikel 36, Stykke 2 omhandlede Forpligtelse. Det er muligt, at der kan opstaa Frygt for, at Retten til at tage Forbehold skulde tilintetgøre den praktiske Værdi af denne Forpligtelse. Der synes imidlertid ikke at være nogen Grund til saadan Frygt. For det første maa det haabes, at enhver Regering vil begrænse sine Forbehold til det absolut nødvendige; for det andet maa det erkendes, at hvor begrænset end Forpligtelsens Omfang maatte være, vil det altid være bedre end slet ingen Forpligtelse.